

บทความวิจัย (Research Article)

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

THE MODEL OF WORLD-CLASS STANDARD SCHOOL ADMINISTRATORS
COMPETENCY DEVELOPMENT IN SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

Received: March 29, 2021

Revised: April 28, 2021

Accepted: April 29, 2021

ปรีศนา วรณารักษ์^{1*} สันติ บุรณะชาติ² โสภา อำนวยรัตน์³ และน้ำฝน กันมา⁴
Pritsana Wannarak^{1*} Santi Buranachart² Sopha Aumnauyrat³ and Numphon Kunma⁴^{1,2,3,4}วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา^{1,2,3,4}School of Education, University of Phayao, Phayao 56000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: Pritshy1973@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สร้างและประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 3 สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล ซึ่งมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นค้นหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลและทิศทางการบริหารจัดการศึกษา (Searching: S) 2) ขั้นวางแผนการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Planning: P) 3) ขั้นพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Doing: D) 4) ขั้นติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Checking: C) และ 5) ขั้นปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Acting: A)

2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 4) ปัจจัยความสำเร็จ

3. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สมรรถนะ ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

This research aimed to study the competencies and guidelines for developing the competencies and to create and evaluate a model developing world-class standard school administrators' competencies in the Secondary Educational Service Area Office. The study was divided into 3 phases; phase 1 was examined of competencies and guidelines for the development of competencies of world-class standard school administrators in Secondary Educational Service Area Office; phase 2 was create a model developing world-class standard school administrators' competencies in the Secondary Educational Service Area Office and phase 3 was an evaluated model developing the competencies of world-class standard school administrators. By data analysis through basic statistics were used: mean and standard deviation. When the research was implemented in this study, it was found that:

1. Competency of world-class standard school administrators in Secondary Educational Service Area Office, the overall result was at the highest level. The guidelines for the development of competencies of world-class standard school administrators, there were 5 processes as follows: 1) study the policy of educational management and competencies (Searching), 2) plan to develop the competencies (Planning), 3) the processes of executive competency development (Doing), 4) monitoring and evaluation procedures, and 5) improve and develop competency for development (Acting).

2. The model of world-class standard school administrators' competencies development in Secondary Education Service Area Office, there were four components summarized as follows; 1) principles and rationale, 2) the competencies of the school administrators, 3) the guidelines for developing competencies, and 4) conditions for success.

3. The result of evaluates the model developing the competencies of world-class standard school administrators in the Secondary Educational Service Area Office. The possibility and benefit of the model for developing world-class school administrators' competency in the Secondary Educational Service Area Office was high level and the highest level.

Keywords: Competency, World-Class Standard School Administrators, Model of World-Class Standard School Administrator Competencies Development

บทนำ

บทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนคือการประยุกต์ใช้สมรรถนะที่มีในการบริหารจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือคุณภาพผู้เรียนที่เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Secretary of the Teacher Council, 2006, pp. 2-3) สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสารที่ต้องอาศัยการคิด วิเคราะห์ แยกแยะและตัดสินใจที่รวดเร็วเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์และนำไปสู่การแข่งขันทางด้านต่างๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จนเป็นแรงผลักดันให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2018, p. 3) พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Panich, 2014, p. 15) โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโครงการยกระดับการจัดการศึกษาด้วยระบบบริหารจัดการคุณภาพ (SCQA, OBECQA และ TQA) มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World

Journal of Education Naresuan University Vol.25 No.3 July – September 2023 | 183

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

วิธีการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยศึกษาและสังเคราะห์เอกสารแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ จำนวน 14 คน เพื่อกำหนดองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล OBECQA ปี พ.ศ. 2559-2560 จำนวน 122 คน ซึ่งได้มาโดยเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรกับกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นตามภูมิภาคของเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง โรงเรียนละ 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.76 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 8 คน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารในกระทรวงศึกษาธิการ หรือในกำกับดูแล สพฐ. จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 เป็นผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัล OBECQA มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปีหรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุป ตีความ และลงความเห็นในแต่ละประเด็นข้อมูล โดยยึดความสอดคล้องของเนื้อหา

การวิจัยระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และนำข้อมูลสมรรถนะและแนวทางการพัฒนา

สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ ยกร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม โดยมีคุณสมบัติคือ กลุ่มที่ 1 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารในกระทรวงศึกษาธิการ หรือในกำกับดูแล สพฐ. จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 เป็นผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัล OBECQA มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิคนละกลุ่มกับการวิจัยในระยะที่ 1 เพื่อวิพากษ์ เสนอแนะการปรับปรุงพัฒนารูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงพัฒนารูปแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล OBECQA ปี พ.ศ. 2559- 2560 จำนวน 122 คน ได้มาโดยเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรกับกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นตามภูมิภาคของโรงเรียน กำหนดผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาศมรรถนะและแนวทางการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า

1.1 สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบหลัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะส่วนบุคคล รองลงมา คือ สมรรถนะประจำสายงาน ส่วนสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สมรรถนะหลัก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยของแต่ละองค์ประกอบหลักของสมรรถนะ พบว่า **สมรรถนะหลัก** องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 องค์ประกอบย่อย และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 องค์ประกอบย่อย โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบย่อยที่ 4 การทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ องค์ประกอบย่อยที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบย่อยที่ 2 การบริการที่ดี **สมรรถนะประจำสายงาน** องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบย่อย โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบย่อยที่ 5 การมีภาวะผู้นำ และองค์ประกอบย่อยที่ 2 การมีวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ องค์ประกอบย่อยที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบย่อยที่ 1 การสื่อสารและการจูงใจ และ**สมรรถนะส่วนบุคคล** องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบย่อย โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบย่อยที่ 4 อุปนิสัย รองลงมา คือ องค์ประกอบย่อยที่ 3 ทักษะคิด ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบย่อยที่ 2 ทักษะ (ดังตาราง 1)

1.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Searching: S) 2) ขั้นตอนวางแผน

การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Planning: P) 3) ขั้นพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Doing: D) 4) ขั้นติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Checking: C) และ 5) ขั้นปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Acting: A) ดังตาราง 2

ตาราง 1 สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ที่	สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	สมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล			
	1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.60	0.52	มากที่สุด
	1.2 การบริการที่ดี	4.50	0.54	มาก
	1.3 การพัฒนาตนเอง	4.51	0.50	มากที่สุด
	1.4 การทำงานเป็นทีม	4.63	0.50	มากที่สุด
	รวมสมรรถนะหลัก	4.56	0.46	มากที่สุด
2	สมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล			
	2.1 การสื่อสารและการจูงใจ	4.51	0.59	มากที่สุด
	2.2 การมีวิสัยทัศน์	4.65	0.49	มากที่สุด
	2.3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์	4.53	0.53	มากที่สุด
	2.4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.60	0.48	มากที่สุด
	2.5 การมีภาวะผู้นำ	4.65	0.47	มากที่สุด
	รวมสมรรถนะประจำสายงาน	4.59	0.46	มากที่สุด
3	สมรรถนะส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล			
	3.1 ความรู้	4.62	0.52	มากที่สุด
	3.2 ทักษะ	4.60	0.55	มากที่สุด
	3.3 ทศนคติ	4.66	0.53	มากที่สุด
	3.4 อุปนิสัย	4.67	0.52	มากที่สุด
	รวมสมรรถนะส่วนบุคคล	4.64	0.49	มากที่สุด
	โดยรวม	4.60	0.45	มากที่สุด

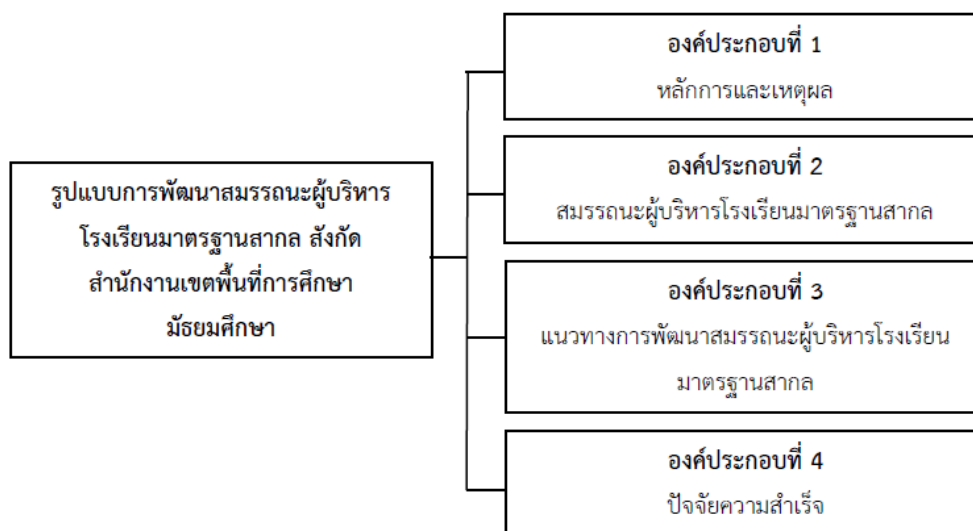
ตาราง 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแบบ SPDCA

ที่	กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ	วิธีการพัฒนาสมรรถนะ
1	ขั้นค้นหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และทิศทางการบริหารจัดการศึกษา (Searching: S)	1.1 ศึกษายุทธศาสตร์ด้านการศึกษานโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของหน่วยงานต้นสังกัด 1.2 ค้นหาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เป็นจุดเด่น จุดด้อย 1.3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา
2	ขั้นวางแผนการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Planning: P)	2.1 ระบุสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ต้องการและจำเป็นต้องพัฒนา 2.2 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล 2.3 กำหนดวิธีการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

ที่	กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ	วิธีการพัฒนาสมรรถนะ
		2.4 กำหนดแนวทางติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล
3	ขั้นพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Doing: D)	3.1 ศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงานและสมรรถนะส่วนบุคคลที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรืออื่นๆ ด้วยตนเอง 3.2 เข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาและการศึกษาในหลักสูตร ที่สถาบันพัฒนาผู้บริหารหรือหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้นที่เอื้อต่อการเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล 3.3 ศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้นแบบ (Best Practice) 3.4 เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในการทำงานของตนเอง (Work Integrated Learning: WIL) 3.5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และการประชุมกับคณะครู และบุคลากรในโรงเรียน 3.6 การรายงานสรุปองค์ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการประยุกต์ใช้สมรรถนะผู้บริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลเผยแพร่ต่อสาธารณชน 3.7 การใช้ระบบพี่เลี้ยงสอนงานโดยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้นแบบ (Coaching and Mentoring)
4	ขั้นติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Checking: C)	4.1 ตรวจสอบผลและสะท้อนผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครูและบุคลากรนักเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น 4.2 ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยที่เกิดจากการนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง 4.3 วิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผลการตรวจสอบและผลการประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐาน สากล
5	ขั้นปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Acting: A)	5.1 รวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลแล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเพื่อระบุจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละสมรรถนะโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5.2 ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแต่ละสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลด้วยตนเองโดยอาศัยการปรึกษาหารือ หรือขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น 5.3 สรุปและรายงานผลการประยุกต์ใช้สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในการบริหารสถานศึกษาเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ที่	กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ	วิธีการพัฒนาสมรรถนะ
		5.4 นำข้อมูลสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เป็นจุดด้อยของแต่ละสมรรถนะไปใช้ในการวางแผนพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ได้ข้อเสนอแนะการพัฒนาแบบโดยสรุป ดังนี้ (1) องค์ประกอบรูปแบบควรเพิ่มเติมหลักการและเหตุผลและปัจจัยความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ (2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ (สมรรถนะหลัก/ประจำสายงาน/ส่วนบุคคล) กำหนดกระบวนการพัฒนาและวิธีการพัฒนาให้ชัดเจน (3) วิธีการการพัฒนาหรือกิจกรรมการพัฒนา ควรมีความหลากหลายในเชิงบูรณาการ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาพัฒนาและสร้างรูปแบบได้รูปแบบที่มี 4 องค์ประกอบหลัก ดังภาพ 1 คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 13 องค์ประกอบย่อย 65 ตัวบ่งชี้ คือ (1) สมรรถนะหลักมี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม แต่ละองค์ประกอบย่อยมี 5 ตัวบ่งชี้ รวม 20 ตัวบ่งชี้ (2) สมรรถนะประจำสายงาน มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การสื่อสารและการจูงใจ การมีวิสัยทัศน์ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการมีภาวะผู้นำ แต่ละองค์ประกอบย่อยมี 5 ตัวบ่งชี้ รวม 25 ตัวบ่งชี้ และ (3) สมรรถนะส่วนบุคคล มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ทศนคติ และอุปนิสัย แต่ละองค์ประกอบย่อยมี 5 ตัวบ่งชี้ รวม 20 ตัวบ่งชี้ 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลแบบ SPDCA Model จำแนกเป็น 2 ส่วน คือ 1) กระบวนการพัฒนา มี 5 ขั้นตอน คือ (1) การค้นหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลและทิศทางการบริหารจัดการศึกษา (Searching: S) (2) การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Planning: P) (3) การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Doing: D) (4) การติดตาม ตรวจสอบและประเมิน ผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Checking: C) และ (5) การปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Acting: A) และ 2) วิธีการพัฒนา มี 21 กิจกรรม และ 4 ปัจจัยความสำเร็จ มี 5 ประการ คือ (1) ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องเปิดใจรับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะจากผู้อื่นอย่างจริงจัง (2) ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องเปิดใจยอมรับถึงจุดอ่อน จุดด้อย หรือข้อบกพร่องของสมรรถนะตนเอง (3) ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องมีความกล้าหาญที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือพัฒนาสมรรถนะที่เป็นจุดอ่อน จุดด้อย หรือข้อบกพร่องของตนเอง (4) ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและมีความเพียรพยายามที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา และ (5) ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องมีความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ตนเองกำลังทำอยู่จะเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้นได้จริง

ภาพ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3.1 ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐาน สากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบหลัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 องค์ประกอบ และอยู่ในระดับมาก 1 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยความสำเร็จ รองลงมา คือ สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนองค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการและเหตุผล ดังตาราง 3

3.2 ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบหลัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 องค์ประกอบ และอยู่ในระดับมาก 1 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยความสำเร็จ รองลงมา คือ สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนองค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการและเหตุผล ดังตาราง 4

ตาราง 3 ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ที่	องค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	หลักการและเหตุผล	4.34	0.48	มาก
2	สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.54	0.36	มากที่สุด
3	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.52	0.36	มากที่สุด
4	ปัจจัยความสำเร็จ	4.58	0.51	มากที่สุด
โดยรวม		4.50	0.35	มาก

ตาราง 4 ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ที่	องค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	หลักการและเหตุผล	4.47	0.50	มาก
2	สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.59	0.39	มากที่สุด
3	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.59	0.34	มากที่สุด
4	ปัจจัยความสำเร็จ	4.69	0.41	มากที่สุด
โดยรวม		4.58	0.35	มากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1.1 สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบหลัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะส่วนบุคคล รองลงมา คือ สมรรถนะประจำสายงาน ส่วนสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สมรรถนะหลัก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมาตรฐานสากลมีเป้าหมายความสำเร็จด้านคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญของการบริหารจัดการ การศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลส่วนใหญ่ก็เป็นผู้บริหารที่มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่โดดเด่นเน้น การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ จึงทำให้ระดับสภาพสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมและทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะองค์ประกอบหลักด้านสมรรถนะส่วนบุคคล ในองค์ประกอบย่อยเรื่องอุปนิสัยและทัศนคติ สมรรถนะประจำสายงานในเรื่องการมีภาวะผู้นำและการมีวิสัยทัศน์ และสมรรถนะหลักในเรื่องการทำงานเป็นทีมและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Rattanasiraprapa (2014, pp. 517-518) ได้ทำวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า สมรรถนะโดยรวม สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะย่อยในสมรรถนะหลัก และสมรรถนะย่อยในสมรรถนะประจำสายงาน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ Chinnamphong and Ariratana (2013, p. 92) ได้ทำวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแบบ SPDCA Model มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นค้นหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลและทิศทางการบริหารจัดการศึกษา (Searching: S) 2) ขั้นวางแผนการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Planning: P) 3) ขั้นพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Doing: D) 4) ขั้นติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Checking: C) และ 5) ขั้นปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (Acting: A) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลายขึ้นอยู่กับสภาพบริบทและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นจะต้องมีการค้นหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนการดำเนินการพัฒนา ติดตาม และประเมินผลการพัฒนา และปรับปรุงพัฒนาในโอกาสต่อไป สอดคล้องกับ Keawkamsai (2016, p. 66, 125-127) ได้นำเสนอการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ขั้นตอน คือ (1) การประเมินสมรรถนะเบื้องต้นเพื่อให้ทราบสภาพสมรรถนะในปัจจุบันว่ามีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะในด้านใดบ้าง (2) วางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ หรือวิธีการพัฒนาสมรรถนะที่ต้องการ (3) ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะตามแผนและยุทธศาสตร์ หรือวิธีการที่วางไว้ (4) ประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาสมรรถนะเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องและรายงานผล (5) สร้างเครือข่ายให้เข้มแข็ง

ต่อไป ส่วน Naowanondha (2007, p. 73) กล่าวว่าวิธีการพัฒนาผู้บริหารเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน มีดังนี้ (1) การศึกษาอย่างเป็นทางการ (2) การศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ (3) การฝึกอบรมและการประชุมเชิงปฏิบัติการ (4) การพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล 3) แนวทาง การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลแบบ SPDCA และ 4) ปัจจัยความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนแต่ละคนจะมีแตกต่างกัน การค้นหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในปัจจุบันและทิศทางการบริหารจัดการศึกษาจะทำให้ได้ทราบข้อมูลความจำเป็นที่จะต้องรับการพัฒนาสมรรถนะ และกระบวนการพัฒนาสมรรถนะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพสมรรถนะ วางแผนพัฒนาสมรรถนะ ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงาน และการปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Kluangnaimueng (2010, p. 46) ได้ทำวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอรูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 4 การประเมินและตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบ และ Keawkamsai (2016, pp. 125-130) ได้ทำวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา คือ SAMAN Model ซึ่งประกอบด้วย S : Survey คือ การศึกษาเชิงสำรวจ A : Assignment คือการพิจารณาเลือกสมรรถนะ/ตัวบ่งชี้อย่างมีเป้าหมาย M : Module คือ กิจกรรมการพัฒนา A : Action คือ การปฏิบัติตามกิจกรรมการพัฒนาที่กำหนด และ N : Network คือ การสร้างเครือข่ายและขยายผล

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3.1 ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับหลักวิชาการ ผ่านการตรวจสอบ ประเมินความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 คน จนได้รูปแบบที่เหมาะสม จึงมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Leepaira et al. (2017, p. 262) ที่ได้ทำวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล และกระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จและการประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาที่มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ Mahaphromwan (2018, pp. 119-128) ที่ได้ทำวิจัย พบว่า รูปแบบสมรรถนะผู้นำโรงเรียนเอกชนสู่มาตรฐานสากล ในภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

3.2 ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับหลักวิชาการ ผ่านการพิจารณา ประเมินความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 ท่าน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐาน สากลเห็นว่ารูปแบบการพัฒนา

สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Leepaira et al. (2017, p. 262) ได้ทำวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล และกระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จและการประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ Mahaphromwan (2018, pp. 119-128) ที่ได้ทำวิจัย พบว่า รูปแบบสมรรถนะผู้นำโรงเรียนเอกชนสู่มาตรฐานสากลในภาพรวม มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ควรได้รับการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยการปฏิบัติงานให้มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ (2) การบริการที่ดีนำมาใช้ในการปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงและสะท้อนการให้บริการได้ตลอดเวลา (3) การพัฒนาดตนเอง คือ การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการแสวงหาและพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง และ (4) การทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลายในการทำงาน

1.2 สมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ควรได้รับการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (1) การสื่อสารและการจูงใจ ทำให้การทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (2) การมีวิสัยทัศน์เพื่อขับเคลื่อนนโยบายของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดให้ประสบความสำเร็จ (3) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาเพื่อจัดหมวดหมู่ให้เป็นระบบ (4) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือบุคลากรในการแก้ปัญหา หรือพัฒนางานให้เกิดขึ้น และ (5) การมีภาวะผู้นำสามารถสร้างความสามัคคีกลมเกลียวของคนในสถานศึกษา

1.3 สมรรถนะส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลควรได้รับการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (1) มีความรู้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (2) ทักษะมีการมอบหมายภาระงานและหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรตามความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ (3) ทักษะคิดยอมรับในความรู้ ทักษะประสบการณ์ และคุณลักษณะอื่นๆ ของบุคคลที่มีความแตกต่างกัน (4) อุปนิสัยสร้างบุคคลที่อ่อนน้อมถ่อมตนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมในการเผชิญสถานการณ์ต่างๆ และเป็นบุคคลที่น่าเคารพนับถือและไว้วางใจของบุคลากรในทุกบทบาทหน้าที่

1.4 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลแบบ SPDCA ซึ่งจำแนกเป็น 2 ส่วน คือ (1) กระบวนการพัฒนา มี 5 ขั้นตอน และ (2) วิธีการพัฒนา มี 21 กิจกรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอื่นๆ ของผู้บริหารโรงเรียนได้

1.5 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการและเหตุผล องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 3 สมรรถนะ คือ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล องค์ประกอบที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกเป็น 2 ส่วน คือ (1) กระบวนการพัฒนาแบบ SPDCA มี 5 ขั้นตอน และ (2) วิธีการพัฒนา มี 21 กิจกรรม และองค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จมีอยู่ 5 ปัจจัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในด้านอื่นๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/ประถมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/ประถมศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.4 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

References

- Chinnamphong, B., & Ariratan, W. (2013). Competency of school administrators affecting the schools effectiveness under Khon Kaen provincial administrative organization. *Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies)*, 7(1), 92-103. [in Thai]
- Jedaman, P. (2013). *Human resource development*. Bangkok: Sanjohnkondoentang. [in Thai]
- Kambuse, S. (2016). *Model development affecting academic leadership of administrators of basic education under the Roi Et Primary Educational Service Area 2* (Doctoral dissertation). Roi-Et: Roi-Et Rajabhat University. [in Thai]
- Keawkamsai, S. (2016). *Model development competency development of basic school directors under Roi-Et Educational Service Area Office 1* (Doctoral dissertation). Roi-Et: Roi-Et Rajabhat University. [in Thai]
- Kluangnaimuang, S. (2010). The competency development model to support quality education for border patrol police school. *Eastern Asia University Academic Journal*, 5(1), 42–54. [in Thai]
- Leepaira, S., Gesthong, T., & Noiijan. (2017). The world-class standard elementary school quality management model. *Suthiparithat*, 31(100), 261-273. [in Thai]
- Mahaphromwan, N. (2018). *The model of competency for private school leader towards the international standard* (Doctoral dissertation). Chiang Mai: Chiang Mai Rajabhat University. [in Thai]
- Naowanondha, A. (2007). *Academic leadership and curriculum developing*. Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima Rajabhat University. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2012). *Teaching guidelines in world-class standard schools revised version*. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2018). *Operating guidelines world-class standard schools revised version 2018*. Bangkok: Upper Secondary Education Bureau. [in Thai]
- Panich, W. (2014). *Building a learning into the 21st century*. Bangkok: Siam Commercial Foundation. [in Thai]
- Rattanasiraprapa, N. (2014). The school administrators' competencies affecting the world-class standard schools' characteristics under office of the basic education commission. *Veridian E-Journal, Humanities, Social Sciences and Arts Journal*, 7(3), 507-508. [in Thai]
- Supudom, P. (2007). *Competency: Principles and practice*. Bangkok: Suan Dusit Rajabhat University. [in Thai]
- Secretary of the Teacher Council. (2006). *Laws on the Professional Education 1*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]